



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clavdii Espencei Theologi Parisiensis De Evcharistia, Eivsque Adoratione, Libri Qvinque

Espence, Claude d'

Parisiis, 1573

Cap. XXI. Abelardica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30397

Bernardi lib. 3. cap. 5. bacchatur, manifestus Ecclesie hostis, irreuerenter Ecclesiasticis derogans sacramentis pariter & ministris, Basilicarum irridens aedificationes, dierum solennium vacationes, &c. à B. Bernardo per Albericum Hostiensem Episcopum S. A. legatum accito Tolosæ prædicante verbis & signis confutatus, & tandem catenatus Episcopo traditur, neque plura illic super eo legere est.

Abelardica. Cap. XXI.

Oecolamp. lib. 3. Epist.



Proemio lib. 4. E. N.

Bernard. epist. 187.

& aliquot sequentib.

Et in eius vita lib. 3.

cap. 5. Lib. 5. epist. 3. & 20.

Besza. Pos

siaci anno 1561. D.

Bernardū suum facere

voluit. De

quo nos in

Apologia lib. 1. ca. 12.

S. Malachias sacramentarium

confutauit.

Odem seculo condemnatum legimus Petrum Abelardum: quo cum licet sacramentarij nihil sibi commune esse velint, tamen qui mortis & passionis Domini pro nobis meritum & satisfactionem, hoc est, fidei summam negauit, non potuit non impia eius esse de sacramento hoc, totius œconomiae Christi mnemosyno esse opinio, Qua cum, opinor, ratione D. Roffensis de Eucharistia prauè sentientem à D. Bernardo confutatum, & cum primum de hac perperam scribere cœpit, ab eo protinus accusatum, & manifestè conuictum scribit. Et Bernardus quidem ad Episcopos & Cardinales curiæ, ad Innocentium item II. in genere scribit eum de sacramentis Ecclesie, etiam altaris, nō fideliter disputasse. Sed quid aut quale in tam multis de eo epistolis non occurrit. Nihilò plus apud Petrum Venerabilem quin potius eum, vt à D. Bernardo alienatum reconciliari curauit, & vt in Catholica fide Cluniaci mortuum commendauit. Quia ergo suam aduersarij à Bernardo in Abelardo sententiam reprobata negant, Agedum, eos, si non in hoc, at in alio ab hoc sancto patre damnatos probemus. Sic autem scribit in vita S. Malachie episcopi Hibernie, Fuit quidam clericus in Lesmor, vitæ quidem probabilis, fidei non ita. Is sciolus in oculis suis præsumpsit dicere, in Eucharistia esse tantummodò sacramentum, & non rem sacramenti, id est, corporis veritatem. Super quo à Malachia & secretò & sæpe conuentus, sed in cassum, uocatus ad medium est, seorsum tamen à laicis, vt si fieri posset, sanaretur, non confunderetur. In conuentu clerico-

rum data homini facultas pro sua sententia respondendi. Cùmque totis ingenij (quo non mediocriter callebat) viribus asserreret, & defendere conaretur errorem, Malachia contrà disputante & conuincente, omnium iudicio superatus, de conuentu cõfusus exiit, non correctus, dicēs Episcopi se pressum autoritate, non ratione victū, Tu, inquit, Malachia, sine causa hodie me confundisti, aduersus profecto veritatē locutus, & contra tuam ipsius conscientiam. Mœstus Episcopus pro homine sic indurato, sed fidei magis iniuriam dolens, timens periculum, Ecclesiam conuocat, erratē publicè arguit, & monet vt resipiscat. Suadentibus hoc ipsum Episcopis & vniuerso clero, cùm non acquiesceret, contumaci anathema dicūt, hereticum protestantes. Ne sic euigilans, Omnes, inquit, fauetis homini potius quàm veritati, Ego personam non accipio, vt veritatem deseram. Ad hoc verbum subtomachas sanctus, Dominus, ait, fateri te veritatem faciat vel ex necessitate: Quo respōdente Amen, soluitur conuentus. Tali ille inustus cauterio, fugam meditat, infamis & inhonorus fore non sustinens. Et continuo sua tollens, exiēs, ecce subita correptus infirmitate sistit gradum, viribusque deficiens, eodem loco iactat se super solum, anhelus & fessus. In id fortè loci incidens vagabundus quidam insanus, offendens hominem, quidnam ibi agat percuntatur. Respondet graui se infirmitate teneri, nec procedere valentem, nec redire. Infirmitas hæc, inquit ille, haud alia quàm mors. Hoc autem non dixit à semetipso, sed pulchre Dominus per insanum corripuit eum qui sanis noluit acquiescere cõsiliis sensatorum. Et addit, Reuertere domū, ego te inuabo. Denique ipso duce reuertitur in ciuitatem, redit ad cor, & misericordiam Domini. Eadem hora accitur Episcopus, abiicitur error, confessus reatum absoluitur, petit viaticum, datur reconciliatio, & vno penè momento perfidia ore abdicatur, morte diluitur. Ita cunctis mirantibus completus est sermo Malachia, & scripturæ dicentis, quia vexatio dat intellectum auditui. Hactenus Bernardus. Obsecro te lector, qui tam seriò huius episcopi memoriam consecrauit, tam prolixè vitam posteritati tradidit, & hoc inter il-

Viaticum.

Esa. 28.

lius miracula retulit, quo errorem & hæresim, & anathema esse conuincitur, Dominici corporis, nec dubiū quin & sanguinis in Eucharistia non esse veritatem, sentirene potuit ab hac tam abesse illa, quàm cælos à terra? Verum non deest in Abelardi processu, quod præcipuum præsentis operis argumentum, hoc est, carnis Dominicæ adorationem valde iuuet. Nam Gaufridus Antissiodorensis, monachus Cisterciensis ex Abelardi auditore, ne fieret eius etiam erroris imitator, ad magisteriū Bernardi profectus, factus eius discipulus & notarius, de utroque sic inquebat, Ego aliquando magistrum mihi fuisse recordor, qui cum pedibus & intestinis nihil amplius de agno Paschali, aut ipse vorans, aut discipulis exhibens, & se pariter & suos non modica eius parte fraudabat. Siquidem precium redemptionis euacuās, nihil aliud in sacrificio Dominicæ passionis commendauit, nisi virtutis eius exemplum, & amoris incentiuum, quasi hæc duo in mortibus prophetarum exhibita non sint. Et hæc quidem magna vera, sed non sola. Benedictus Deus, qui mihi simul & vobis magistrum postea meliorem dedit, per quem prioris redarguit ignorantiam, insolentiam confutauit. Is enim tanquam verus Hebræus, auidè prius vorabat, & vorandum nobis sollicitè commēdabat caput agni cum pedibus & intestinis: sic imitandum Dominum prædicantem, & sic redamandum diligentem, vt principalem huius sacrificij causam, velut Agni caput redemptionem in eo profiteremur, & adoraremus naturam humanam. Hæc vtriusque discipulus. Et hic ergo ex Abelardino, vt sic dicam, Bernardinus, ex fortasse schismatico indubiè Catholicus, didicit non Christi modò diuinitatē, sed humanitatem quoque adorandā, quidni & inter hæc mysteria adorandam, vbi enim vbi sit, adoranda vtique fuerit. At posterior Gaufridi magister carnem Dominicam in Eucharistia sensit, vt contra sentientem hæreticū tantum non senserit. Habent ergo contra hodièque sentientes errorem suum à D. Bernardo si non in Abelardo, at in clerico illo innominato improbatū, vt hinc non repetam huius viri sancti locos de præsentia, in Apologia, de cultu etiam in hoc tractatu antè allegatos.

*Tritem.
Oecolāpad.*

Agnus Paschalis totus comedendus.

Exod. 12.

Numer. 9.

Humanitas Christi adoranda, nedum diuinitas.